

До 51-во Народно Събрание на
Република България

Копие до:

Комисия по конституционни и правни
въпроси

Комисия по вътрешна сигурност и
обществен ред

Комисия по демографската политика,
децата и семейството

Относно: Законопроект за изменение и
допълнение на Семейния кодекс със
сигнатури:

51-454-01-50/19.12.2024 г.

51-454-01-52/20.12.2024 г.

51-454-01-54/20.12.2024 г.

СТАНОВИЩЕ

**ОТ: РОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ, КОИТО ТВЪРДО ПОДКРЕПЯТ ЗАКОНА ЗА ОБОРИМА
ПРЕЗУМПЦИЯ ЗА СПОДЕЛЕНО РОДИТЕЛСТВО, ЗАЩОТО ПО ЕДИН ИЛИ ДРУГ НАЧИН СА
ПОСТРАДАЛИ ОТ ЛИПСАТА НА СПРАВЕДЛИВО ПРАВОСЪДИЕ ОСНОВАНО НА СЕГАШНИЯ
СЕМЕЕН КОДЕКС, КОЕТО ГИ Е ЛИШИЛО ОТ ВРЪЗКА С ДЕЦАТА ИМ ИЛИ СЕРИОЗНО Е
НАКЪРНИЛО ТАЗИ ВРЪЗКА**

както следва:

- **Христо Симеонов** –гр. Батак, email: –за последните 9 месеца е виждал детето си 4 пъти за по няколко минути, като то бива отчуждавано от другия родител. След 12 месеца съдът все още нее присъдил привременни мерки, като поредното дело е след още 2 месеца.
- **Петя Бонева**, гр. София, Майка съм на 2-ма сина /Теодор и Виктор, на 14 и 16г./ на 20 Май стават точно 2 години, откакто децата бяха взети за една нощувка иповече не се върнаха. Отказват всякаква форма на контакт с мен без основателна причина.
- **Невена Младенова Димитрова**, гр. Свищов, e-mail: – за правото на децата да имат двама родители, които се грижат за тях.
- **Татяна Венеалинова Ганчева**, гр. Русе, начален учител, e-mail: –партньорът ѝ има син на 10 години, водили са две години и половина изтощително дело за разширение режима на виждане. Отнело им е много от личния живот.
- **Сияна Цветанова-Петрова**, гр. Дупница, -психолог и медиатор -с преки и непреки наблюдения на деца и техните родители в тежък

конфликт. Моите деца са на режим споделено родителство неофициално от 10 години, а официално - от 6 години.

- **Венера Тодорова**, гр. София, убаба на момиче. Детето Михаела , на 8 г., две години без никакъв контакт с нея, от юни м.г. я виждам за кратко в режима на сина ми, бащата. Детето е в друг град. Отскоро започнаха проблеми с неизпълнение на режима на бащата от страна на майката. Аз съм завела дело за режим за баба и дядо. Майката възпрепятства всички контакти. Опитала съм със сигнали до социални, кмет, полиция, прокуратура, всичко, което може по законен път.
- **Любомир Георгиев**, гр. София, е-mail: – пропуснал 6 месеца от развитието на бебето си и впоследствие възпрепятстван да осъществява контакт с нея, чрез неизпълнение на привременни мерки. Кръстена без баща си, поради нарочно променени дата и място на кръщение от майката.
- **Владимир Ненов**, гр. Пловдив, е-mail: – любящ баща на две деца, с изключително висок родителски капацитет, според съда. В името на народа и в най-добрия интерес на децата, които живеят на 300 метра от дома му, е определен максимално широк режим за контакти с тях – 4 дни месечно.
- **Николай Благоев Ляков** – гр. Добрич, е-mail: – бивш активен баща, педагог, софтуерен инженер, представлявал училища по олимпиади (математика и химия), шах турнири – обвинен в насилие с твърдения, че е изгонил котката пред децата и лишен от активно родителство.
- **Драгомир Йорданов**, гр. София, е-mail: – разведен от май 2023 г., децата са изцяло откъснати от контакт с бащата и близките му за 4 месеца, когато ДСИ принуждава майката да спазва режима. Обект е на непрестанни опити за прекратяване контакта с децата му.
- **Андрей Врабчев**, гр. София, е-mail: – баща на дете, има определен максимален режим на контакти с него 4 дни месечно. Майката не спазва режима за лични контакти и детето бива отчуждавано от бащата по всякакъв начин.
- **Инж. Стоян Г. Кассир**, гр. София, е-mail:– има син на 8 г., отчужден чрез неспазване режим на виждане и говорене от другия родител срещу него.
- **Милен Иванов Зарев**, гр. София, е-mail: – баща на две малки момчета, отвлечени насила, отчуждени за два месеца, в които не ги е чувал.
- **Благомир Кирилов Велчев**, гр. Пловдив, е-mail: – баща на две деца, на 9 и 11 години, които вижда по-малко от веднъж на две седмици.
- **Стефан Августинов**, разкъсан между гр. Варна и гр. София, е-mail: – Баща съм на две прекрасни момчета, на 14 и 11 години. От близо две години майка им и баба им ги отчуждават агресивно. До началото на лятото на 2024 г. без решение на съда имахме установен режим на споделено родителство. След това майката получи нерегламентирана подкрепа от юрисконсулта на Дирекция "Социално подпомагане" - Варна, която дори лобира пред съд, полиция и прокуратура в полза на нейна полза. Самите социални служители агресивно я подкрепят, като фалшифицират и антидатират документи, нарушават закона при изготвяне и представяне на социални доклади. В резултат, за 6 месеца съм виждал малкия си син веднъж, а големия - за броени часове на месец.

- **Деян Георгиев Георгиев**, гр. Враца, e-mail: – иска справедливост за децата.
- **Николай Ангелов Тодоров**, гр. Враца, e-mail:
- **Илия Михайлов Илиев**, гр. Добрич, e-mail: – отведено от майката дете, без негово съгласие с издадена ограничителна заповед.
- **Георги Христов Драганов**, гр. София, e-mail: – успешно сключил споразумение за споделено родителство, детето се е успокоило и отношенията са по-лесни.
- **Даниел Серафимов Серафимов**, гр. София, e-mail: – в развод, делото за родителски права ще се разглежда в Испания, от където майката е отвела детето по споразумение със срок един месец.
- **Боян Иванов Будинов**, гр. Самоков, e-mail: – Живее извън България, има едно внуче. Майката не дава детето на бащата и се надява да присъдят поне 35% време на сина му, за да може той да вижда внучето си
- **Велян Петков Петков**, гр. София, e-mail: – синът му е отчужден и майката твърди, че детето не иска да го вижда вече над 2 години и половина.
- **Андрей Русков**, гр. София, e-mail: – майката системно нарушава съдебно определен режим за лични отношения, последовател на алтернативна религиозна общност и злоупотребава със ЗЗДН. Детето е на 5 г. и е в риск от отчуждение.
- **Тихомир Станчев Иванов**, гр. Русе, e-mail: – има 10-годишен син, разделени са с майката от 10-месечната му възраст. Опитвала е да отчуждава детето и да представи друг за негов баща.
- **Атанас Пашкулев**, гр. Карлово и Германия, e-mail: – води дело за международно отвлечение от Германия срещу майката на децата, осъден по ЗЗДН, не ги чува и вижда по 14 дни и активно биват отчуждавани
- **Борислав Борисов**, гр. Добрич, e-mail: – има дъщеря, която навършва 9 години, жертвана като причина за родителска война от майката. Исква детето му да има щастливо детство с двама родители. Системно нарушаване на привременни мерки и съдебно решение от майката. С преживян инфаркт.
- **Григор Павлов**, гр. София, e-mail: – с едно дете, отделено чрез злоупотреба със ЗЗДН. Имат споразумение и се води дело за правата над детето. Исква минимум 35% от времето
- **Иво Василев Дошев**, гр. София, e-mail: – и ма момиченце на 4 г. и са мо два уикенда с нея в месеца. Майката отказва да “даде детето” за “7-те дни” през лятото с баща си според съдебното решение, а след това отказва да компенсира детето за пропуснатото му време с татко си. Възпрепятства и виждането на детето през уикендите на лятото на 2024 и също отказва компенсация за пропуснатото време на детето с баща си. Без никаква причина Районен Съд Варна е ограничил детето да не пътува на повече от 15 км от гр. Варна с баща си (това ограничение не важи за майката) и реално на детето му е забранено да идва в дома си в гр. София, а също и да пътува където и да е с баща си.
- **Д-р Асен Богданов Тошев**, гр. София, e-mail: – в съдебен родителски спор от август 2022 г. от август 2023 г. нее виждал дъщеря си Цветея на 3 години, активно отчуждавана от него – смяна на 5 адреса в различни градове,

неспазване на съдебни разпореждания, завеждане на фиктивни дела, включително ЗЗДН. Майката е с доказан, чрез експертиза занижен родителски капацитет.

- **Константин Василев Кисимов**, гр. София, e-mail: – има дъщеря на 8 години. Желаете споделено родителство, за да участва по-активно в живота на дъщеря си и да ѝ помага в обучението ѝ.
- **Иво Петков**, гр. София, e-mail: – подкрепя споделеното родителство като добра форма за бъдещето на детето след раздяла на родителите.
- **Николай Николов**, гр. Варна, e-mail: – съдебно определеният режим на лични отношения не се е изпълнявал 18 месеца изобщо от майката, а от 8 месеца насам се изпълнява частично, според настроенията на майката.
- **Ивайло Илиев**, гр. София, e-mail: – в непрестанна война, чрез искове от страна на майката. Разбрал е, че е от грешната страна на законът като баща и иска това да се промени, за да вижда редовно детето си и войните да спрат.
- **Дойчин Терзийски**, гр. Пловдив, e-mail: - баща на 1 дете, гл. ас. д-р, биолог. Твърдо подкрепя становището, че едно дете е колкото създадено от майката, толкова и от бащата.
- **Иван Жеков**, гр. Варна, e-mail: - целенасочено отчуждаване на детето от страна на майката и завеждане на дело по ЗЗДН, за да не може бащата да търси споделени или общи права над детето.
- **Огнян Соколов**, гр. София, e-mail:- Разведен, с присъдени родителски права на три деца. Смята, че големият проблем са дискриминационните практики, наложена във всички държавни институции и НПО организации, а именно фаворизиране на жената, като единствен годен родител.
- **Дилян Господинов**, гр. Добрич, e-mail: - Казусът ми е следният: искам да отглеждам децата си, съдят присъди род. права на майката, а тя започна отчуждаване на децата и не ги пуска при мен.
- **Добрин Любомиров Калчев**, гр. Варна, e-mail: , баща на две деца близнаци, които са в родителско отчуждение от 2 години. Режима не се спазва изобщо, въпреки процедурите на контактен център.
- **Иван Киров**, гр. София, e-mail: - Имам 3-ти син, за който имам разширен режим за лични отношения.
- **Ивелин Михайлов**, гр. Бургас, e-mail: - След раздялата започна отчуждение на детето от мен, като наказание. Заведох дело за режим - не беше достатъчен за установяване на връзка с детето ми. Обжалвах и преди второто дело ме вкараха в схемата с домашно насилие. 9 месеца не виждах детето си.
- **Андрей Магриото Едрев**, о-в Бали, Индонезия, e-mail: - Създава семейство в Бали, от което има момчета на 9 и 10 години. Майката отвежда децата от 4-годишна възраст в България, Панагюрище и след завършване на делото, не спазва режима и целенасочено ги отчуждава от баща им, въпреки 15-те дела по чл. 182 от НК.
- **Момчил Радичков**, гр. Добрич – Отглежда детето си по споразумение за споделено родителство в добри отношения с майката. Подкрепя инициативата за споделено родителство, която касае хиляди деца и семейства, и се отразява на

цялото общество. Занимава се с екология, доброволчество и граждански инициативи.

- **Христо Кръстев**, гр. София, e-mail: –режимът за лични контакти с дъщеря му, на 16 г., не се спазва вече 537 дни под претекст, че детето не иска, но са имали отлични отношения до последно. Смята, че детето му е жертва на жесток натиск и отчуждение. Смята, че липсва орган, който да следи за изпълнението на съдебните решения.
- **Мартин Димитров**, гр. София, -Майката ме съди, че не мога да се грижа за детето, защото е с диабет тип 1. Майката иска огромна издръжка заради диабета, защото уж купувала лекарства и консумативи за лечението, те се получават от здравната каса. Майката напълно е забранила детето да поддържа контакт с мен, когато детето нее при мен.
- **Васко Бояджиев**, София и Пловдив по равно, vaskogama@gmail.com -въпреки че имам споразумение за виждане на дъщеря ми Ема (13 г) вече 7-ма година не ми я дават да преспива при мен и да прекарвам 20-те дни ваканция с нея. Само уикенди в някакви ресторанти в Първомай за няколко часа я виждам.
- **Йордан Саздановски**, гр. София, - Детето ми е момиче, на 1 г и 3 месеца. Откакто беше на 6 м, майката се скри с нея при бабата, като не я виждах за повече от месец. След което продължава да твърди, че едно дете трябва да има само един дом-при майка си, разбира се, и че се травмира като види баща си. Схемата е измислена още преди забременяването.
- **Стоян Ковачев**, гр. Пазарджик, -Има син на 6 г. Подкрепям споделеното родителство, да има равни права на родителите и възможности за активно участие в живота на сина си.
- **Андрей Петров**, гр. Дупница, -след раздялата с бившата му съпруга е бил ограничаван достъпът му до сина му няколко пъти по няколко месеца -1 месец, 5 месеца, 10 месеца, 8 месеца, 6 месеца. Отвличане на детето от майката в Италия за период от 8 месеца и след водено от него дело по Хагската конвенция успява да го прибере в България. След вероятността майката да изгуби правата, тя се съгласява на СР. Но за тези 5 години тя не спира с отчуждителните действия и в момента води дело за вземане на детето само при нея.
- **Тодор Кебеджиев**, гр. София, -Подкрепям споделеното родителство. Искам да направя документален филм за родителското отчуждение и въздействието на родителските битки върху децата, разкривайки скритите истини на разбити семейства и причините за това.
- **Васил Вацев**, гр. София, -Водя дело за нормални контакти със сина ми поради неспазване на споразумение от майка му, която го отчуждава главоломно.
- **Светлана Георгиева**, гр. Варна, -Предстои дело за родителски права. Майката negliжира грижите и здравето на детето. Досега не се е включвала в нищо.
- **Стефан Пенчев**, гр. Бургас, -Виждам децата само четири дена в месеца, имат нужда от баща, две момчета на 10 и на 3 години. Майката неги дава и ден повече като отмъщение.
- **Тома Ненков** гр. Пловдив, -Баща съм да две деца, отглеждам ги сам в продължение на година и три месеца. Синът ми беше на 3

месеца, а дъщеря ми на две години и 4 месеца, когато ги взех. Подкрепям споделеното родителство.

- **Петко Узунов**, гр. Пазарджик, - Майката взема детето от детска градина на 23.07.2024г. с помощта на баща си, бягат от Пазарджик, изкарват заповед за незабавна защита от 31.07.2024г., но докато чакаме дело за тази заповед, се развеждаме с решение от 29.11.2024г. и оттогава досега въпреки определеният режим, аз не мога да се видя с детето, а то и аз искаме ужасно много.
- **Мартин Костов**, гр. София, - Аз съм баща на две момиченца. С майка им постигнахме споразумение да ги отглеждаме в режим на споделено родителство, като една седмица са при мен, една седмица са при нея. Веднага след постигане на споразумението обаче, майката първо избяга и изостави децата, като в продължение на 3 месеца не ги виждаше и децата не знаеха къде е тя и плачеха за нея. След това отиде да живее в друг град и взе децата при нея. Така аз мога да ги виждам изключително рядко (два пъти в месеца) и изобщо не мога да участвам пълноценно в живота им.
- **Михаил Врабчев**, гр. София, Женен съм от 2013, имам син 10 години, от 12 години живея в София В началото на 2024 жена ми си намери любовник, прихванах кореспонденция им. Опитах се да говорим, бях готов да простя в името на това детето да не губи семейната среда, но жена ми беше категорична, че иска развод. Пусна сигнал до съдията че средата била отровна и детето се травмира. Аз не бях повишавал тон и нито една обидна дума. На базата на този символ съдът определи привременни мерки, определи режим на контакт с детето ми два уикенда в месеца и буквално останах на улицата. Апартаментът закупих след брака, като продадох ергенския такъв във Варна. В момента очаквам решението на съда за попечителството.
- **Стоян Стойчев**, гр. София, - Разделен съм с майката на сина ми от 2019 г. В момента той е на 10 години. Имам влязъл в сила режим на лични контакти, който не се изпълнява от майката, с любезното съдействие на нейната майка. Осъден съм да плащам издръжка. Не е имало срещу мен дела и жалби по ЗЗДН.
- **Мариян Милев**, гр. Пловдив, - 18 месеца не бях виждал детето и спечелих на окръжен съд фалшиво дело по декларация по ЗЗДН, заведено срещу мен от майката, при положение, че не живея с нея, и съответно тя изгуби делото.

....и още хиляди, обичащи децата си и желаещи да участват в отглеждането им.

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Като родители желаем твърдо да заявим пред Вас, нашата позиция, че Семейният кодекс трябва да бъде променен в посока гарантиране правата на децата да прекарват време и с двамата родители поравно и да получават любовта и на двамата родители поравно, освен ако няма някоя основателна и добре обоснована причина това да не се случва или такава, която застрашава живота или здравето на детето.

Смятаме, че такава промяна е нужна с оглед на многобройните случаи на родителско отчуждение и на невъзможност на децата да прекарват време и с двамата родители, което освен че ги ощетява създава и дългосрочни психологически травми.

Смятаме, че сегашния СК не отразява динамиката на съвременните отношения и в много от случаите провокира конфликт между развеждащи се родители вместо да помага за тяхното бързо и своевременно решаване, като жертва на този конфликт във всички случаи стават децата.

Като родители смятаме, че ние и нашите деца сме жертва на дискриминационни режими на лични контакти присъждани от съдилища в нарушение на Конституцията на РБ, СК и ред други международни закони и регламенти, които освен че не са обосновани НЕ СА И В НАЙ-ДОБРИЯ ИНТЕРЕС на децата ни.

Ще призовем и всички НПО-та, включително и чуждестранно финансирани такива, както и представители на държавни институции, да спрат да се упражняват върху гърба на нашите деца и на нас като родители!

Във връзка с внесените законопроекта за промени в Семейния кодекс, касаещи въвеждането на режим на оборима презумпция за споделено родителство, представяме настоящото становище, като 1) правим анализ на правната рамка към момента, 2) идентифицираме основни проблеми, с които се сблъскват значителна част от развеждащите се родители, 3) като изразяваме и становище по двата законопроекта на ГЕРБ и ИТН.

КАКВА Е СИТУАЦИЯТА В МОМЕНТА:

В момента, законодателството в СК урежда добре взаимоотношенията на родители в раздяла, когато разводът е **по взаимно съгласие** или **по исков ред**, когато страните **нямат претенции към родителските права и режима на лични контакти**.

На фона на гореспоменатото всички разводи в България могат да бъдат обобщени в следните три категории:

1. Родители развеждащи се по взаимно съгласие.
2. Родители развеждащи се по исков ред, когато двете страни нямат претенции към родителски права и режима на лични контакти с децата.
3. **Родители развеждащи се по исков ред, когато двете страни спорят за родителски права и режима на лични контакт.**

Смятаме, че за родители в развод, попадащи под т. 3, към момента няма ефективно законодателство, като това води до нахърняване на интересите на децата, влошаване на конфликта между родителите поради продължителните и състезателни процесуални действия и създава условия за отчуждаване на детето, когато някой от родителите реши да не допуска другия родител до контакти с детето. По статистика, към момента десетки хиляди деца попадат в риск от родителско отчуждение поради остаряла правна рамка, която не отразява съвременните обществени отношения.

КАКВИ ПРОБЛЕМИ ТРЯБВА ДА АДРЕСИРА ЗАКОНОВАТА РАМКА

Най-често споменаваните проблеми от родители, развеждащи се по исков ред и в спор за родителските права, са:

1. Нарушаване на режима на лични контакти от единия родител без последствия, защото държавните институции в лицето на съд, ДСП, полиция и прокуратура действат бавно и в по-голяма част от случаите неефективно.
2. Бракоразводните дела са приравнени на дела по търговски спорове и имат състезателно начало, като родителите вместо към помирение, са насърчавани да очернят другия родител с цел да бъдат избрани като по-добрия родител от съда.
3. Стандартни схеми за „отвличане“ на деца от единия родител, който при завеждане на иск за развод бива съветван от адвоката веднага да ограничи достъпа до детето на другия родител и да вземе детето по местоживеене. Същевременно до присъждане на привременните мерки минава обикновено сравнително дълго време, като живеенето на детето с отвличащия родител бива вземано под предвид от съдията като родител, при който детето живее постоянно при присъждането на привременните и постоянните мерки. Така вместо да санкционира подобно поведение на „отвличане“ и ограничаване на контакти, то съдът дава възнаграждава такива недобросъвестни родители с присъждането на права.
4. Стандартизираните режими на лични контакти, които са присъждани в над 90% от случаите не отразяват интересите на децата за пълноценна връзка и с двамата родители. Въпреки, че съдът твърди, че обследва индивидуалните нужди на всяко дете, то в над 90% от случаите, присъденият режим на контакти на детето с неотглеждания родител е един и същ, т.е. 2 уикенда в месеца (4 дни в месеца). Това доказва, че в момента няма индивидуална оценка на нуждите на всяко дете (каква е вероятността в 90% от случаите интересът на децата да е да виждат другия си родител 4 дни в месеца?), а има стандартизирано прилагане с произволно избраните 2 уикенда на месец. Тези стандартизирани режими на контакти освен, че не отразяват интереса на детето и не са в най-добрия интерес на повечето деца, също така улесняват родителя, който реши да не ги спазва, защото лесно се намират извинения за непредаване на детето като „болест“ или „писане на домашни“. Та са в основата на поставяне на децата в риск от родителско отчуждение.
5. Липса на реакция от държавата или пък бавен процес при неизпълнение на съдебни решения за лични контакти. Например, при непредаване на дете по съдебно решение, то ощетения родител трябва да взаимодейства с няколко институции и то за всеки отделен казус на нарушение на съдебно решение. Най-често, това взаимодействие започва с обаждане на 112 с цел установяване на обстоятелствата, след това наемане на адвокат и завеждане на дело за неизпълнение по чл. 182 от НК, както и уведомление на ДСП. Това освен, че натоварва институциите, също така създава финансово бреме и за родителите. Както може да бъде установено в последните години съдилищата, МВР и ДСП са

заливани от сигнали по такива случаи като времето за реакция е от няколко месеца до години. Добре известно е, че едно дело по 182 от НК също може да отнеме от няколко месеца до няколко години, в зависимост от натовареността на съда. Всичко това поставя децата в риск и може да доведе до ограничаване на правото им за пълноценен контакт и с двамата родители.

6. Институционализирана дискриминация от ДСП, МВР и съдилищата в страната срещу бащи, които освен дискриминирани в съда по отношение на режима на лични контакти, са дискриминирани от институциите при подаване на сигнали за неизпълнение на съдебни решения, като често сигнали за нарушаване на режима на лични контакти се пренебрегват или представителите на институциите взимат пристрастно отношение, въпреки съдебните решения. Неоспорим факт е, че в голяма част от случаите родителските права се дават на майката, като режима на лични контакти на бащата е 4 дни в месеца, като същевременно в немалко случаи има скандални режими на лични контакти с бащите от по 2 дни в месеца по 2 или повече часа и то към бащи, които не са осъждани, не са насилници и без посочена обоснована причина от съда да бъде присъждан такъв режим. Има и абсурдни случаи, в които родители с равен родителски капацитет установен и признат от съда получават несъизмеримо време с децата си – 4 с/у 26 дни в полза на единия родител, въпреки, че децата са на голяма възраст.
7. Много родители смятат за абсурдна сегашната ситуация, в която родител на когото не са присъдени родителските права трябва да се бори с институции, за да участва в живота на детето си.

Гореспоменатото са само малка част от проблемите, породени от настоящата законодателна рамка, като това води до накръняване на връзката между дете и родител и в голяма част от случаите водят до различна степен на родителско отчуждение – ефект, който не е в най-добрия интерес на детето.

НАШЕТО ВИЖДАНЕ ОТНОСНО ЗАКОНОПРОЕКТИТЕ:

Смятаме, че всяка промяна в частта на Семейния кодекс, която урежда взаимоотношенията между родители и деца след развод трябва да бъде основана на следните принципи:

1. Да създава възможност на децата да поддържат максимално широки контакти и с двамата си родители.
2. Да елиминира състезателното начало при дела за развод и да създаде равнопоставеност на майката и бащата, както и да оцени тяхното взаимодопълващо се значение за нормалното психологическо развитие на всяко дете.
3. Да работи с презумпция, че двамата родители са нужни за нормалното развитие на детето и имат нужните качества за равнопоставено отглеждане на детето, освен ако тази презумпция не бъде оборена в съда.

4. Да санкционира бързо и ефективно поведението на родители, които не изпълняват съдебни решения.
5. Да създава предпоставка за бързо и ефективно правораздаване в сферата на тези взаимоотношения.

ОТНОСНО ЗАКОНОПРОЕКТ НА ГЕРБ

Смятаме, че законопроекта на ГЕРБ адресира предимно нуждите на категория 1 и 2 от родителите, дефинирани в началото на този документ, т.е. когато съществува разбирателство между родителите. Законопроектът не адресира по адекватен начин нуждите на категория 3. **Родители развеждащи се по исков ред, когато двете страни спорят за правата над децата и режима на лични контакт**, като де юре продължава сегашната практика, да поставя родителите в конфликт чрез състезателното начало на процесуалните действия и продължава да създава предпоставки за нарушаване на правата на децата, правата на неотглеждания родител както и поставя децата в риск от родителско отчуждение.

Смятаме, че параграф 6. Производствата по чл. 59, чл. 127 и чл. 127а, заварени при влизането на сила на този закон, се разглеждат по досегашния ред не е правилен, защото ще засегне една значителна група хора, които несправедливо ще бъдат дискриминирани и лишени от получаването на по-добри и по-справедливи за децата условия при приемане на една осъвременена и в крак с времето правна рамка. По този начин се създава риск от нова вълна от искиви молби, включващи и вече завършените дела, които биха могли да се решат с друг краен резултат, съгласно новата законова рамка.

ОТНОСНО ЗАКОНОПРОЕКТ НА ИТН

Смятаме законопроекта на ИТН за по-широкообхватен, като адресира значително по-адекватно нуждите на децата и на двамата родители, защото:

1. Работи за интереса на децата и създава възможност на децата да поддържат максимално широки контакти и с двамата си родители, като въвежда минимално време от 127 дни на годишна база с добавянето на чл. 58а ал. 4, в случай че родителят не застрашава живота и здравето на детето. Срокът от 127 дни или 35% от времето съвпада с мнението на водещи психолози като минимално нужния за пълноценен контакт между дете и родител.
2. Чрез въвеждането на **оборима презумпцията за споделено родителство** създава равнопоставеност между родителите, като с предложената промяна в чл. 59 ал. 4, се дава възможност на съда да постанови и съвместно споделено родителство. Осигурява се и защита, чрез оборване на презумпцията в случаи, когато контактите трябва да бъдат ограничени.
3. Създава се равнопоставеност на родителите и при важни решения, относно медицински интервенции, избор на училище, здравеопазване и други – чл. 58а ал.2 . По този начин се прекратява необосновано дискриминационната практика

на сегашната правна рамка, която лишава единия от родителите при взимането на важни решения по отношения на детето, като често води и до нарушаване на интересите на детето.

4. Създава условия за бързо и навременно правосъдие при решаването на сложни казуси, чрез въвеждане на принципа „едно дете, едно производство“ (чл. 330б.). В посока бързо правосъдие е и чл. 330е ал.2, с което се създава 30-дневен срок за произнасяне по искания за привременни мерки.

Въз основа на всичко това, заявяваме подкрепа за законопроекта на ИТН, като единствения законопроект, адресиращ комплексно проблемите на развеждащи се по исков ред родители, когато двете страни спорят за правата над децата и режима на лични контакт, който законопроект има потенциал да осигури най-близка до здравата семейна среда и е в най-добър интерес на детето.

С уважение от всички гореподписани.